

ZAŘÍKÁ VAČKY

Dokážou léčit holýma rukama,
ale ne všechno je v jejich moci...

Emanuela Valentini

Nadějná spisovatelka Emanuela Valentini spojila v napínavém psychologickém thrilleru *Zaříkávačky* tajemství, zločin a trauma z minulosti.

Lékařka Sara Romaniová se po letech vrací do starobylé vesničky uprostřed italských Apenin, kde žije její babička a kde se setkává nejen s kamarády z dětství, ale také se vzpomínkami, které by raději nechala pohřbené v minulosti.

Když zmizí jedenáctiletá Rebecca, lékařka po ní začne umanutě pátrat a přitom odkrývá další záhadná zmizení. Sara si nehraje na detektiva z nudy či pro zábavu, je poháněna nutkavou vnitřní potřebou vykoupení. A záhy zjišťuje, že není jediná, kdo něco skrývá a kdo žije v zajetí minulosti.

Zaříkávačky nabízejí skvělé tempo vyprávění plného překvapivých zvrátů. Jejich kvalita spočívá hlavně v sugestivní atmosféře méně známých končin Itálie, kde se střetává pokrok s tradicí, představovanou postavami lidových léčitelek – zaříkávaček, a v lidském rozměru i v autentickém vyznění hrdinky, kterou její impulzivní rozhodnutí často přivádějí do svízelných situací. Sara Romaniová není postava, která chce, abychom se s ní ztotožnili, nýbrž ta, která čtenáři umožní, aby jí uvěřil a pochopil ji.

Emanuela Valentini

ZAŘÍKÁVAČKY

Emanuela Valentini

ZAŘÍKÁ VAČKY

Přeložila Sára Flemrová

metafora

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Tento román je dílem fantazie. Postavy i situace si autorka vymyslela za účelem dodat vyprávění na věrohodnosti, a tudíž je s nimi nakládáno jako s fikcí. Jakákoli podobnost s fakty, událostmi, místy a osobami, ať živými, či zemiřelými, je čistě náhodná.

Copyright © 2020, Emanuela Valentini

This edition published in agreement with Piergiorgio

Nicolazzini Literary Agency (PNLA)

Translation © Sára Flemrová, 2021

Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2021

All rights reserved

ISBN 978-80-7625-549-4 (ePub)

ISBN 978-80-7625-548-7 (pdf)

ISBN 978-80-7625-161-8 (print)

*Má matka Sandra:
květiny, barevná nit, pulzující energie, hudba a marmelády.
Naučila jsi mě, že nic není nemožné.*

*Můj bratr Marco:
záblesk světla ve tmě,
desítky let záchvatů smíchu jako prskavky.
Představuješ pro mě neochvějnou jistotu.*

*Scilla:
tráva třpytící se hvězdami, dlouhý let s propojenými pohledy,
čtyřnohé nekonečno.
Ty a já jsme jedno. Navěky.*

Tato kniha je pro vás.

*„Křížmo Krista pána, ať zacílí se rána.
Olej z mojí lucerny ať krev z rány usměrní.“*

Mario Ferraguti,
Ti segno e ti incanto.
Donne dei segni e streghe nella tradizione dell'Appennino.
(Hojím tě a zaříkávám.
Zaříkávačky a čarodějnice v apeninské tradici.)

*„Ta láska nás v objetí smrti slala;
jenž zabil nás, jej čeká Kaina země.“*

Dante Alighieri, Božská komedie, Peklo, Zpěv pátý¹

¹ Citováno v překladu Jaroslava Vrchlického
(*Božská komedie. I. Peklo*. Praha: J. Otto, 1928).

3. července 2019

„Kdo jsou ti lidé na obrázku?“

„To jsou ti, co jsem je zabil.“

„Vždyť je ti teprve osm...“

„Zabil jsem je, když jsem byl velký.“

Červenec 1997

Děšť je vytrvalý zvuk, který naplňuje les. Padá rovně mezi větvemi dubů a rozeznívá každý list, každý kmen, každý kořen. Pěšina se téměř ztrácí v proudu bláta, které klouže dolů do údolí, k domovu, ke kamenným uličkám a obloukům až k roztopenému jiskřícímu krbu.

Holčička myslí na babičku zabranou do pečení koláče s borůvkami, které spolu nasbíraly na vřesovišti jednoho slunného dne, když kvetly petrklíče a nad hlavou jim létali sokoli.

Ale ona se teď domů vrátit nemůže.

Srdce cválá vedle ní, když vystoupá po pěšině a soustředí se na jediný zvuk, který se liší od starodávného a stále stejného bubnování deště: je to žádost o pomoc, slaboučké zoufalé volání, jež voda sice tlumí, ale umlčet ho nedokáže.

V mohutném vykotlaném kmeni vidí lišku schoulenou kolem svého mláděte. Její velké jantarové oči ji pozorují. Jsou záhadné, plné divokého hněvu, ale ona ví, že to odpole dne jí žádné lesní zvíře neublíží.

Vlci spí zalezlí ve vzdálených kamenných mořích a čekají, až přijde noc, aby vyrazili na lov na louky ležící vysoko

mezi vrcholky hor. Plaší jeleni se schovávají pod rododendrony v kaštanových hájích a orli ji pod střechou z listů nemůžou zahlédnout.

Chytá se nízké větve, aby překonala několik silných kořenů, pohorka uklouzne, a ona dopadne na všechny čtyři do bláta. Kapky jí smáčí žlutou pláštěnku a brázdí jí tvář i ruce.

Ruce. Nesmí si je poranit, zničit, poškrábat: jsou teď velmi cenné.

Leonilda, stařenka s očima blankytnýma jako kousky nebe, která bydlí za seníky na kraji vesnice, jí vysvětlila, jak má zastavit krvácení z rány, a jí se všechno vrylo do paměti.

Formule i gesta, která jí Leonilda předvedla s trpělivostí a náznakem úsměvu hluboko v očích, jako když někdo zasadí strom, aby získal stín pro někoho, kdo se má teprve narodit.

Její srdce je truhlice, která schraňuje to nejcennější, co může na světě být: vědění, jak zachránit toho, komu je zle.

Zasměje se s pusou plnou deště a přidá do kroku. Ten zvuk již není tlumený jako před pár minutami, nyní je pronikavý a zřetelný, přichází zblízka.

Kotátko leží uprostřed palouku pod keříkem hořců, je promočené, zoufalé, hlasitě mňouká a chvěje se zimou a strachy.

Holčička ho zvedne a zastrčí ho mezi knoflíky pláštěnky, do tepla u srdce, spěšně sestupuje lesem a nezastaví se, dokud nezahlédne první kamenná stavení, jež splývají s horami, zvenčí chladná a uvnitř teploučká a pohodlná jako objetí.

Zaleze si do chlěva. Na slámě ještě vyhřáté ranním sluncem spí oslice. A vedle ní do měkka opatrně položí i krvácející kotátko.

„Pokousala tě liška, ale ty ses ubránilo,“ pošeptá mu a osuší ho rukávy mikiny. Když je kotátko konečně v teple, zapřeде.

Holčička ví, že tohle je nejdůležitější okamžik jejího života. Chystá se poprvé někoho uzdravit a je jedno, jestli je

to člověk, nebo zvíře. Pak bude moct říct babičce a kamarádům, že je zařikávačka jako Leonilda a ostatní. Že dokáže rozpoznat a zahnat zlo.

Posadí se a dává si dobrý pozor, aby nepřekřížila nohy, stáhne si kapuci z čela. A v tichu, které je cítit po suchém trusu a posekané trávě, po dřevěném kouři a hlíně, nakreslí prsty kolem rány třikrát kruh.

„Hojím tě a zařikávám tě. Krvi, zůstaň v těle.“

Další tři kruhy.

„Krvi, zůstaň v těle.“

Tři kruhy kolem rány.

„Já tě hojím, zařikávám tě a přikazuji ti se zastavit.“

Oslice je vzhůru a krotce se na ni dívá. Holčiččiny ruce teď hladí šedý kožíšek. Kotátko usnulo.

Z okna vedoucího do dvora se ozve babiččin hlas: volá ji teplo, koláč, dřevěný stůl a chléb s marmeládou.

Dostane vyhubováno, protože je celá promočená. To nevadí.

„Spinkej. Později ti přinesu mléko a zůstaneme navždycky spolu.“

A později se vrátí a chrání před deštěm misku s vlažným mlékem. Kráčí pomalu, aby ho nevydělala. Všechno, po čem touží, je pohladit jeho hebkou srst a znovu uslyšet předení.

Dřevěnými stěnami otřese hrom. Schoulí se. Oslice ji pozoruje a odfrkne si. Když se jí dotkne, vyletí z kupky slámy několik much a rozptýlí se ve vzduchu.

Slzy přicházejí dřív než uvědomění, tečou jí po tvářích poháněné strachem, zatímco hladí kotátko po hlavě, která přepadává ke straně, a pak i po těle, které je tak podivně strnulé, už není poddajné, už není pružné. A holčička poprvé v životě zakusí pocit nepřítomnosti. Nepřátelskou, chladnou tmou smrti.

Marně ho tiskne k hrudi. Žádné teplo už ho nedokáže probudit.

PRVNÍ ČÁST

28. června 2019

Zaparkovala jsem mimo obytnou zónu, na stoupající silnici plné zatáček vedoucí na náměstíčko, kde stál kostel. Za ta léta jsem zapoměla, jak stísněné jsou uličky a jak úzké silnice, jež ubíhají nahoru, k té hrstce kamenných domů obklopených lesy jako zelenými zdmi po stranách výhledu.

Panorama bylo dechberoucí, ale z nějakého důvodu ve mně vzbudilo neklid: do té neproniknutelné houštiny, zbrzděné kolísavými linkami pěšin, bych nevkročila za nic na světě. A přitom když jsem byla malá, trávila jsem v té zelené a modré samotě lesa své dny.

Nevěděla jsem, jak nebezpečné to může být.

Nikdo to nevěděl.

Třebaže v autě bylo horko, zůstala jsem v něm sedět s mobilem v ruce a s vytaženými okýnky, jako kdybych nechtěla, aby vzduch vesnice znovu pronikl do mého života. Ale stejně tomu nedokážu zabránit, ne tentokrát.

Mezi notifikacemi ze sociálních sítí jsem našla e-mail od primáře, který mě vybízel, abych si vzala na starost finanční sbírku na nové diagnostické zařízení, a pár zpráv od Emilie.

Ani jednomu jsem neodpověděla. Zato jsem dál dýchala, co nejpomaleji to šlo, a pozorovala známý profil komínků, z nichž se kouřilo i v létě, a střech namačkaných těsně u sebe, jako by se jedna o druhou opíraly, jako by se chtěly chránit. Ale před čím?

Před kým?

Podívala jsem se na hodinky. Pohřeb začne za deset minut: musím si tu zase rychle zvyknout, nasadit co nejmíň úzkostlivý úsměv a jít té záležitosti čelit. Rozžvýkala jsem tabletku gavisconu proti překyselení žaludku a dodala jsem si odvahy: jak to vždycky říká instruktorka jógy?

„Svět je jen zrcadlo: odráží to, co jsme. Stává se takovým, jací jsme my.“

Tohle není zrovna vhodná chvíle, abych začala přemítat, jakým způsobem se stavím ke světu, teď už jsem tady, takže je lepší tu být se vším všudy. Nic už se nedá změnit.

Ta poslední dedukce na mě dopadla tíživěji než všechny ty stovky dalších, které se mi honily hlavou během cesty z Bologni; cítila jsem, jak se mi do očí derou slzy, a nepokusila jsem se je zastavit.

Možná bych tu neměla být.

Utíkat před obtížnými situacemi je útěcha zbabělců. Copak mi omlouvání svých vlastních porážek a utíkáni nešlo odjakživa ze všeho nejlíp?

A opět jsem v uších zaslechla instruktorčin hlas: „Nebudte na sebe příliš přísní, jestli nechcete, aby na vás takoví byli i všichni ostatní.“

Dobře, to stačí. Snaha byla.

Strčila jsem klíč do zapalování a nastartovala jsem. V tu chvíli někdo zaklepal na okýnko spolujezdce. Otočila jsem se a přivítal mě jeden z nejtrpčích úsměvů, jaké jsem kdy viděla.

Emilia nečekala, až vystoupím z auta, nasedla a pevně mě objala. Táhly z ní cigarety a alkohol jako ze starého dřevorubce, na sobě měla roztrhané džíny, tričko a přes něj

kostkovanou flanelovou košili, která už měla to nejlepší za sebou, a na nohou červené conversky.

Zestárla, stejně jako já. Ona o sebe ovšem nedbala. Přemýšlela jsem, proč tak strašně sešla, ale pak mě pustila z objetí a podívala se na mě, přičemž se nadále snažila usmívat.

Její černé oči lehce orientálního tvaru byly pořád stejné. Ještě pořád se třpytily, tak jak jsem je viděla se třpytit snad tisíckrát, na rozdíl od těch mých, které vypadaly jako stovky let vyhaslé hvězdy. Vlasy měla stažené do vysokého ohonu, kolem uší už bylo pár bílých. Nepodařilo se mi zjistit, jestli taky ztloustla, protože oblečení, které měla na sobě, bylo nadměrné velikosti a naprosto beztvaré.

„Říkala jsem si, kam ses poděla, neodpovídala jsi na zprávy, a tak jsem se vydala až sem dolů... Saro. Jsem tak ráda, že tě vidím.“ Když vyslovila mé jméno, obě jsme sklopily oči.

Rychle jsme vystoupily z auta a znovu jsme se objaly. Teď když stála přede mnou a já ji svírala v náručí, cítila jsem, že je vyzáblá a šlachovitá, jako bývala.

„A jak se máš? Promiň, že jsem se v posledních letech neozvala, ale...“

„Ani já jsem se neozvala, Emilie. Jsme si kvit.“

Kráčely jsme bok po boku ve slunci, v čerstvém a čistém horském vzduchu a už první vůně mě zasáhly jako rána pěstí do břicha: řeřavý popel, štiplavý pach zeleně vycházející z lesa, čerstvý oslí trus na kraji silnice.

„Ale ty už jsi byla zase na odjezdu. Nemám pravdu?“

Emilia nikdy neuměla chodit kolem horké kaše.

„Jo, já... napadlo mě, že bych tady dneska neměla být. Ani dneska, ani jindy.“

„A kdo by měl?“ Věnovala mi dost výmluvný pohled. Chystala jsem se něco odseknout, ale paže babičky Dady byly rychlejší než slova.

Na rozdíl od mé nejlepší kamarádky z dětství babička voněla po prádle vypraném v mýdlových vločkách, těch bí-